

УДК 615.85:616-085:395.6

DOI <https://doi.org/10.32782/health-2026.1.34>

Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу CC BY 4.0

АЛГОРИТМ ФОРМУВАННЯ ЕТИКИ ТА ПРОФЕСІЙНОЇ ПОВЕДІНКИ ФІЗИЧНОГО ТЕРАПЕВТА І ЕРГОТЕРАПЕВТА

Кондрацька Галина Дмитрівна,
доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри фізичної терапії, ерготерапії та здоров'я
Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка
ORCID: 0000-0001-8856-1125

Розкрито процес формування етики та професійної поведінки майбутніх фахівців з фізичної терапії та ерготерапії як одного із способів підвищення результативності терапії та реабілітації. Розкрито значення Кодексу, що визначає професійну поведінку, яку очікують від фізичного терапевта та ерготерапевта в Україні коли він/вона провадять свою професійну/практичну діяльність. Кодекс гарантує безпечність та сприяє благополуччю людей із обмеженням життєдіяльності. Обґрунтовано алгоритм принципів формування готовності до професійної діяльності майбутніх фахівців у сфері охорони здоров'я та соціального забезпечення. Виділено ключові принципи формування професійної етики, а саме: повага до особистості; «не нашкодь» (Non-maleficence); благодіяння; справедливість; конфіденційність; відповідальність. Також описано алгоритм формування етики та професійної поведінки фізичних терапевтів та ерготерапевтів у процесі отримання професії: компетентність; комунікація; інформована згода; науково обґрунтовано практика; фінансова чесність. Виділено переваги деонтологічного підходу до професійної підготовки майбутніх фахівців з фізичної терапії, ерготерапії. Деонтологічний підхід до формування етики фізичного терапевта, ерготерапевта поглиблює систему знань про професійні морально-етичні принципи та норми поведінки майбутнього фахівця по відношенню до об'єктів виробничої та суспільної діяльності. Форми діяльності (лекції, практичні заняття, клінічна практика, написання курсових робіт, наукова робота, обмін досвідом, майстер класи, тренінги) майбутніх фахівців розширюють функції, сприяють формуванню їх готовності до кваліфікованого виконання професійних обов'язків. Виділено, що деонтологічні взаємини фізичного терапевта і ерготерапевта мають будуватися на взаєминах «людина-людина». Такий підхід враховує довіру, емпатію, повагу до пацієнта та професійне співробітництво між учасниками мультидисциплінарної команди.

Ключові слова: етика, професійна поведінка, фізичний терапевт ерготерапевт, підготовка, формування, освіта.

Galina Kondratska. Algorithm for forming the ethics and professional behavior of physical therapists and occupational therapists

The process of shaping the ethics and professional behavior of future physical therapy and occupational therapy specialists is revealed as one of the ways to improve the effectiveness of therapy and rehabilitation. The significance of the Code, which defines the professional behavior expected of physical therapists and occupational therapists in Ukraine when they carry out their professional/practical activities, is revealed. The Code guarantees safety and promotes the well-being of people with disabilities. An algorithm of principles for preparing future specialists in the field of health care and social security for professional activity is substantiated. The key principles of professional ethics are highlighted, namely: respect for the individual; "do no harm" (non-maleficence); charity; justice; confidentiality; responsibility. The algorithm for the formation of ethics and professional behavior of physical therapists and occupational therapists in the process of obtaining a profession is also described: competence; communication; informed consent; scientifically based practice; financial integrity. The advantages of a deontological approach to the professional training of future specialists in physical therapy and occupational therapy are highlighted. The deontological approach to shaping the ethics of physical therapists and occupational therapists deepens the system of knowledge about professional moral and ethical principles and norms of behavior of future specialists in relation to objects of production and social activity. The forms of activity (lectures, practical classes, clinical practice, writing term papers, scientific work, exchange of experience, master classes, trainings) of future specialists expand their functions and contribute to the formation of their readiness for the qualified performance of professional duties. It has been emphasized that the deontological relationships between physical therapists and occupational therapists should be based on "human-to-human" relationships. This approach takes into account trust, empathy, respect for the patient, and professional cooperation between members of a multidisciplinary team.

Key words: ethics, professional behavior, physical therapist, occupational therapist.

Вступ. Етика та професійна поведінка фізичного терапевта та ерготерапевта базуються на повазі до гідності пацієнта. Професійна деонто-

логія фізичного терапевта і ерготерапевта побудована на принципах конфіденційності, справедливості та компетентності. Майбутні фахівці мають

забезпечувати взаємодію з пацієнтом дотримуючись професійних стандартів та конфіденційності. Підготовка фізичного терапевта і ерготерапевта вимагає постійного підвищення кваліфікації для підвищення ефективності працездатності у сфері охорони здоров'я та соціального забезпечення.

Для кращого розуміння підходів до формування етики та професійної поведінки фізичного терапевта та ерготерапевта нами проаналізовано етичний кодекс формування професійної поведінки фізичного терапевта на ерготерапевта в Україні. Кодекс розроблено Українською Асоціацією фізичної терапії, який визначає принципи роботи фізичних терапевтів в Україні. Кодекс гарантує безпечність та сприяє благополуччю людей із обмеженням життєдіяльності [1; 2; 8].

Знання Кодексу визначає професійну поведінку, яку очікують від фізичного терапевта в Україні коли він/ вона провадять свою професійну/ практичну діяльність. В основу Кодексу покладено основні етичні принципи: надавати справедливі послуги фізичної терапії; уникати нанесення будь якої шкоди; діяти в кращих інтересах пацієнта/ клієнта; поважати особисту незалежність У цьому Кодексі визначено шляхи розв'язання моральних проблем та прийняття найбільш прийняттого професійного рішення в етичних питаннях. В основу Кодексу створеного Асоціацією покладено міжнародні етичні принципи й стандарти практичної діяльності фізичної терапії, які визначені Світовою Конфедерацією фізичної терапії (WCPT) [1; 2; 8].

Також нами розглянуто етичний Кодекс ерготерапевта. Він був прийнятий на генеральній асамблеї Шведської Асоціації Ерготерапевтів у 1992 році, переглянутий у 1998 році. Робота ерготерапевтів, заснована на наукових знаннях і доказовому досвіді, спрямована на поліпшення здатності пацієнтів жити гідним життям відповідно до їх потреб і бажань, та до запитів суспільства. Це створює певні вимоги до усвідомлення ерготерапевтами етичних правил. Саме тому був розроблений Кодекс Етики – для підтримки ерготерапевтів у виконанні їх професійної діяльності. Ерготерапевти створили базовий тренінг, що дає уявлення про фундаментальну систему цінностей професії в цілому. В якій би сфері не працював ерготерапевт, професійні базові цінності, описані в Кодексі Етики. Кодекс разом з особистими моральними якостями фахівця сформує тверду основу для професійної поведінки або для професійного прийняття рішень [7].

Разом із тим варто зауважити, що мета Кодексу Етики – допомагати в аналізі та виборі напрямків при прийнятті етичних рішень. Кодекс формує уявлення про обов'язки, що покладені на ерготерапевтів. Ерготерапевти мають відповідати професійним цілям і підтримувати на висоті професійні стандарти [5].

О. Андрійчук [1] вважає, що змістове наповнення практичної діяльності фізичних терапевтів та ерготерапевтів узгоджується сучасним нормативно-правовим актам щодо діяльності фахівців у сфері реабілітації, організації реабілітаційної допомоги, особливостям роботи у складі мультидисциплінарної команди.

Sandra L Willett, Andrea B Cunha, Lin-Ya Hsu, Regina T Harbourne, Stacey Dusing Intervention Fidelity [10; 11; 12; 13] стверджують, що стандарти вимірювання та звітування про вірність у реабілітаційних дослідженнях сильно різняться. Історично склалося так, що дослідники в галузі реабілітації не завжди чітко повідомляли про процес вірності або взагалі не повідомляли про нього. Ця прогалина в звітності створює багатогранну проблему для відтворення результатів досліджень та подальшого клінічного впровадження реабілітаційних втручань. Без чітких заходів щодо вірності втручання дослідники не можуть визначити, що є новим або унікальним у даному втручанні, і не можуть відрізнити нове втручання від інших усталених підходів. Без пошуку та застосування заходів щодо вірності клініцисти не можуть відтворити нове втручання або зрозуміти, які ключові компоненти замінюють або витісняють старі методи. Таким чином, нездатність дослідників до прозорої комунікації та нездатність клініцистів зрозуміти та застосовувати показники точності призводять до невиправданих розбіжностей у практиці, а не до підвищення точності реабілітаційних втручань.

На думку М. Мазепи [3] професійна діяльність фізичних терапевтів та ерготерапевтів вимагає володіння морально-етичними нормами у відносинах «людина-людина» у монопрофесійному середовищі і у складі мультидисциплінарних реабілітаційних команд. Визначена за останні роки біо-психосоціальна модель медицини робить підготовку фізичних терапевтів та ерготерапевтів у цьому напрямку особливо актуальною.

Мета та завдання.

– розкрити процес формування етики та професійної поведінки майбутніх фахівців з фізичної терапії та ерготерапії як одного із способів підвищення результативності терапії та реабілітації;

– виділити переваги деонтологічного підходу до професійної підготовки майбутніх фахівців з фізичної терапії, ерготерапії.

– обґрунтувати алгоритм принципів формування готовності до професійної діяльності майбутніх фахівців у сфері охорони здоров'я та соціального забезпечення.

Методи дослідження. Теоретичний аналіз та систематизація наукової і методичної літератури з професійної підготовки фізичних терапевтів та ерготерапевтів. Синтез явищ та підходів до професійної підготовки фізичних терапевтів та ерготерапевтів, узагальнення, зведення в єдине ціле даних, здобутих аналізом наукових досліджень.

Результати дослідження. Теоретичний аналіз стандартів вищої освіти та вимог World Confederation for Physical Therapy та World Federation of Occupational Therapists розкривають підходи до підготовки фахівців з фізичної терапії, ерготерапії як повноправних членів мультидисциплінарної команди, яка здійснює свою професійну діяльність у галузі охорони здоров'я [8].

У межах біопсихосоціальної моделі реабілітації мультидисциплінарна команда виступає ключовим інструментом забезпечення цілісного підходу до потреб пацієнта. Її ефективність базується на принципах міжпрофесійної співпраці, спільного планування, взаємної поваги й орієнтації на досягнення функціональних цілей, які виходять за межі виключно медичного відновлення. Аналіз наукових джерел і практичних прикладів демонструє, що командний підхід сприяє не лише поліпшенню фізичного стану пацієнтів, а й їх психоемоційній адаптації, соціальній інтеграції та підвищенню загальної якості життя. Успішна реалізація цієї моделі потребує створення сприятливих умов: міжпрофесійної освіти, організаційної підтримки, нормативного регулювання та культурної трансформації у бік співпраці [4].

Головною особливістю професійної діяльності фізичних терапевтів, ерготерапевтів полягає в тому, що об'єктом цієї діяльності є людини, її життя та здоров'я. Тому деонтологічний підхід ставить високі вимоги до майбутніх фахівців їх професійних та особистісних якостей. Етика є теоретичним підґрунтям деонтології реабілітації як науки про професійну поведінку фізичного терапевта, ерготерапевта. Вона також є основною складовою формування компетентнісного сучасного фахівця, здатного на високому професійному рівні виконувати свої професійні функції. Професійна етика конкретизуються загальнолюдські принципи моралі відповідно до умов професій-

ної діяльності, регулюються моральні взаємини людей у суспільно-професійній сфері життя, що пов'язано з об'єктивною необхідністю безперервного процесу продукування матеріальних і духовних цінностей [6; 9].

У той же час професійна етика ерготерапевта побудована на взаємодії етичних прав пацієнта і інших зацікавлених осіб. Усі учасники ерготерапевтивного процесу мають права, які повинні поважатися ерготерапевтами. Не завжди буває легко дотримуватися різних зобов'язань одночасно. Іноді в процесі ерготерапевтичного втручання виникають конфлікти. В особливих випадках одні зобов'язання мають перевагу над іншими. У зв'язку з цим правила Кодексу Етики не повинні розглядатися як абсолютні. Кодекс Етики не є правовим документом, не може замінити або скасовувати закони. Це скоріше доповнення до законів щодо зайнятості. Кодекс визначає два види зобов'язань. По-перше, в ньому визначені цілі професії і правила, які визначають завдання та умови спеціальності. По-друге, у Кодексі містяться права зацікавлених людей, які повинні поважатися ерготерапевтами. Обидва види правил є невід'ємною частиною Кодексу. Таким чином, відступ від цілей, обумовлених професією, а також невиконання професійних вимог є порушеннями етики. У своїй роботі ерготерапевти повинні намагатися дотримуватися своїх професійних обов'язків в манері, що відбиває розуміння етики, а також поважати права своїх підопічних [7, с. 46].

В ході дослідження встановлено, що етична деонтологія у системі професійної підготовки майбутніх фахівців розкривається у питаннях взаємин між фізичним терапевтом, ерготерапевтом і усіма об'єктами їх професійної діяльності (пацієнтом/клієнтом та членами їх сімей або опікунів; членами мультидисциплінарної команди); питаннях дотримання правил конфіденційності та медичної таємниці; відповідальності за життя та здоров'я пацієнтів та інформованої згоди. Розуміння деонтологічної етики передбачає дотримання майбутніми фахівцями нормативної поведінки у спілкуванні з усіма об'єктами своєї професійної діяльності, сформованість внутрішньої потреби відповідально відноситися до своїх професійних обов'язків, умінь будувати професійні відносини в системі «людина – людина» [7, с. 46].

Нами розглянуто ключові принципи формування професійної етики: повага до особистості – визнання автономії пацієнта його прав

культури цінностей та гідності; «не нашкодь» (Non-maleficence) – уникання будь-якої фізичної емоційної чи фінансової шкоди пацієнту/клієнту; благодіяння – діяльність у найкращих інтересах пацієнта спрямована на покращення якості життя та реабілітацію; справедливість – надання рівних об'єктивних та доступних послуг без дискримінації; конфіденційність – суворе дотримання лікарської таємниці захист персональних даних пацієнтів; відповідальність – фахівець несе особисту відповідальність за прийняті рішення та наслідки втручання (див. Рис 1.) [2; 6].

Алгоритм етики та професійної поведінки фізичних терапевтів складає: компетентність – надання послуг виключно в межах своєї кваліфікації (згідно з рівнем 7 НРК) постійне професійне навчання та розвиток; комунікація – чесне відкрите та ефективне спілкування з пацієнтом родичами та мультидисциплінарною командою; інформована згода – детальне роз'яснення мети, методів, ризиків та переваг терапії до початку втручання; науково обгрунтовано практику – використання методів з доведеною ефективністю відмова від плагіату при проведенні досліджень; фінансова чесність – справедлива оплата праці уникнення нав'язування непотрібних послуг для власної вигоди (див. Рис 1.) [2; 6].

Деонтологічний підхід до формування етики фізичного терапевта, ерготерапевта поглиблює систему знань про професійні морально-етичні

принципи та норми поведінки майбутнього фахівця по відношенню до об'єктів виробничої та суспільної діяльності. Форми діяльності (лекції, практичні заняття, клінічна практика, написання курсових робіт, наукова робота, обмін досвідом, майстер класи, тренінги) майбутніх фахівців розширюють функції, сприяють формуванню їх готовності до кваліфікованого виконання професійних обов'язків.

Виділено, що деонтологічні взаємини фізичного терапевта і ерготерапевта мають будуватися на взаєминах «людина-людина». Такий підхід враховує довіру, емпатію, повагу до пацієнта та професійне співробітництво між учасниками мультидисциплінарної команди.

Висновки. Таким чином, у результаті теоретичного дослідження та практичного досвіду виділено перевагу деонтологічного підходу до професійної підготовки майбутніх фахівців з фізичної терапії, ерготерапії. Обгрунтовано, алгоритм принципів формування готовності до професійної діяльності майбутніх фахівців у сфері охорони здоров'я та соціального забезпечення. Показано, що дотримання кодексу етичних та моральних норм формує професійну поведінку фізичних терапевтів, ерготерапевтів і є підґрунтям для успішного виконання професійних функцій.

Перспективи подальших досліджень полягають обгрунтуванні змісту компетентності май-

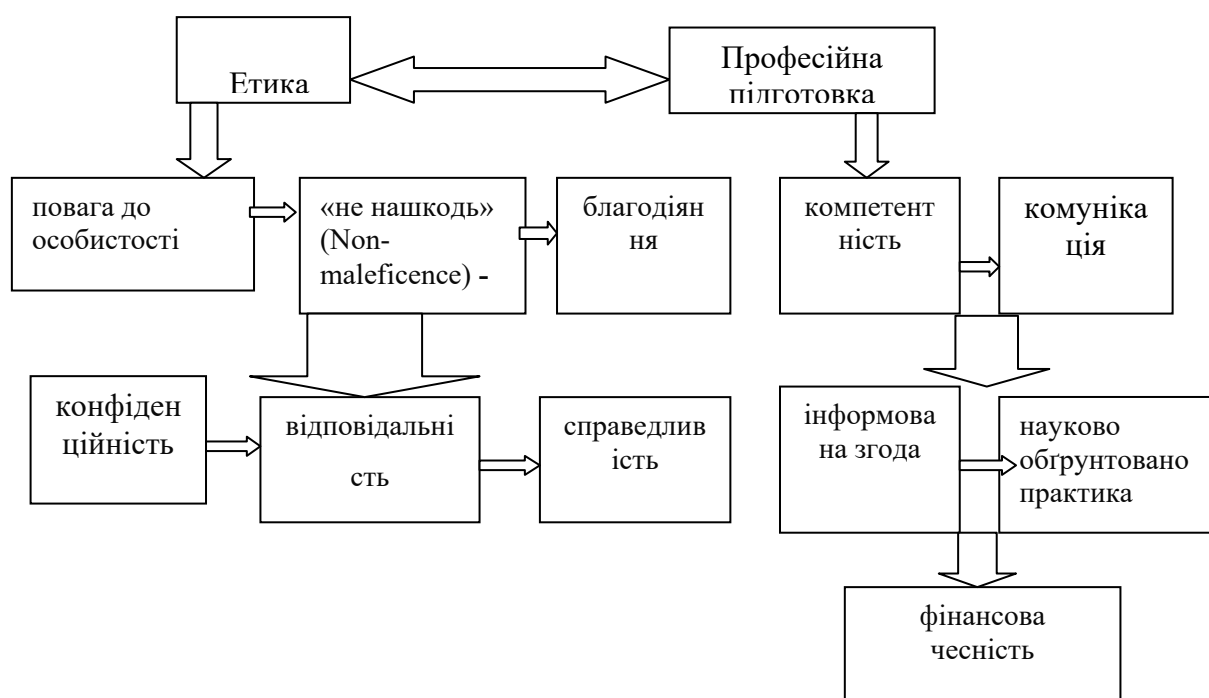

Рис. 1. Алгоритм принципів формування етики та професійної культури фізичних терапевтів та ерготерапевтів

бутніх фахівців з фізичної терапії, ерготерапії та способам її формування у процесі професійної підготовки з метою підвищення якості спілкування та взаємодії з пацієнтами.

ЛІТЕРАТУРА

1. Андрійчук О. Я. Основи практичної діяльності у фізичній терапії та ерготерапії *навчально-методичний посібник* Луцьк : ПП «Волинська друкарня», 2022. 264 с.
2. Беспалова О., Курнишев Ю., Сітовський А., Савчук І., Косинський Е. Деонтологічна етика у системі професійної підготовки фахівців з фізичної терапії, ерготерапії *Фізична реабілітація, фізична терапія, ерготерапія Україна. Здоров'я нації*. 2020. № 3 (60) С.101-105
3. Мазепа Марія Формування навичок медичної етики та деонтології у майбутніх фахівців з фізичної терапії та ерготерапії Сучасні тенденції у практиці й освіті з фізичної терапії : *тези*. Міжнарод. Семінару (16–18 вересня 2021 року, м. Львів).
4. Миндзів, К., Гевко, У., Попович, Д., Вайда, О., Бай, А., Бойко, В. Мультидисциплінарна команда як інструмент біопсихосоціальної моделі реабілітації. *Спортивна медицина, фізична терапія та ерготерапія*, 2025, (2), 211–217.
5. Павлюк Є.О. Професійне становлення майбутніх тренерів-викладачів у процесі фахової підготовки: *монографія*. Хмельницький : ХНУ; 2016. 403 с.
6. Попович Я.М. Особливості медичної етики та деонтології. *Медсестринство*. 2018; 3: 11-14.
7. Позмогова Н.В., Богдановська Н.В., Бойченко К.Ю. Основи ерготерапії: *навчальний посібник* для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Терапія та реабілітація» освітньо-професійної програми «Фізична терапія, ерготерапія». Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2024. 132 с.
8. Стандартом вищої освіти для першого (бакалаврського) рівня зі спеціальності «227 Терапія та реабілітація» спеціалізації «227.01 Фізична терапія» галузі знань «22 Охорона здоров'я», затвердженням наказом Міністерства освіти і науки України «Про внесення змін до стандарту вищої освіти зі спеціальності «227 Терапія та реабілітація» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти» від 29 жовтня 2024 року № 1541
9. Тимченко А.А. Роль педагогічної практики у формування деонтологічної компетентності майбутніх педагогів. *Молодий вчений*. Серія «Педагогічні науки». 2017; 5 (45): 430-435.
10. Borrelli B. Assessing, monitoring, and improving treatment accuracy in public health clinical trials. *J Public Health Dent*. 2011;71(s1):S52-S63.
11. Proctor E, Silmere H, Raghavan R, et al. Results of implementation research: Conceptual differences, measurement issues, and the research agenda. *Adm Policy Ment Health*. 2011;38(2):65-76.
12. Powers KE, das Nair R, Phillips J, Farrin A, Radford KA. Exploring the association between individual-level attributes and fidelity to a vocational rehabilitation intervention within a randomised controlled trial. *Int J Environ Res Public Health*. 2023;20(6):4694.
13. Sandra L Willett, Andrea B Cunha, Lin-Ya Hsu, Regina T Harbourne, Stacey Dusing Intervention Fidelity: A Common Language for Clinicians and Researchers *Int J Environ Res Public Health. Published by Oxford University Press on behalf of the American Physical Therapy Association* C.7-29 2026.

REFERENCES

1. Andriichuk O. Ya. (2022) Osnovy praktychnoi diialnosti u fizychnii terapii ta erhoterapii [Fundamentals of practical activity in physical therapy and occupational therapy]. *navchalno-metodychnyi posibnyk* Lutsk: PP «Volynska drukarnia», 264 [In Ukrainian].
2. Bespalova O., Kurnyshev Yu., Sitovskiy A., Savchuk I., Kosynskiy E. (2020) Deontolohichna etyka u systemi profesiinoi pidhotovky fakhivtsiv z fizychnoi terapii, erhoterapii [Fundamentals of practical activity in physical therapy and occupational therapy]. *Fizychna rehabilitatsiia, fizychna terapiia, erhoterapiia Ukraina. Zdorovia natsii*. № 3 (60) 101-105 [In Ukrainian].
3. Mazepa Mariia (2021) Formuvannia navychok medychnoi etyky ta deontolohii u maibutnikh fakhivtsiv z fizychnoi terapii ta erhoterapii [Developing medical ethics and deontology skills in future physical therapy and occupational therapy specialists]. *Suchasni tendentsii u praktytsi y osviti z fizychnoi terapii : tezy. Mizhnar. Seminaru (16–18 veresnia, m. Lviv)* [In Ukrainian].
4. Myndziv, K., Hevko, U., Popovych, D., Vaida, O., Bai, A., Boiko, V. (2025). Multydystsyplinarna komanda yak instrument biopsykhosotsialnoi modeli rehabilitatsii [Multidisciplinary team as a tool of the biopsychosocial model of rehabilitation]. *Sportyvna medytsyna, fizychna terapiia ta erhoterapiia*, (2), 211–217 [In Ukrainian].
5. Pavliuk Ye.O. (2016) Profesiine stanovlennia maibutnikh treneriv-vykladachiv u protsesi fakhovoi pidhotovky [Professional development of future trainers-teachers in the process of professional training]. *monohrafiia*. Khmelnytskyi: KhNU, 403 [In Ukrainian].
6. Popovych Ya.M. (2018) Osoblyvosti medychnoi etyky ta deontolohii [Osoblyvosti medychnoi etyky ta deontolohii]. *Medsestrynstvo*, 3: 11-14 [In Ukrainian].
7. Pozmohova N.V., Bohdanovska N.V., Boichenko K.Iu. (2024) Osnovy erhoterapii [Fundamentals of occupational therapy] *navchalnyi posibnyk dlia zdobuvachiv stupenia vyshchoi osvity bakalavra spetsialnosti «Terapiia ta rehabilitatsiia» osvitho-profesiinoi prohramy «Fizychna terapiia, erhoterapiia»*. Zaporizhzhia : Zaporizkyi natsionalnyi universytet, 132 [In Ukrainian].

8. Standartom vyshchoi osvity [Higher education standard] dlia pershoho (bakalavrskoho) rivnia zi spetsialnosti «227 Terapiia ta reabilitatsiia» spetsializatsii «227.01 Fizychna terapiia» haluzi znan «22 Okhorona zdorovia», zatverdzenym nakazom Ministerstva osvity i nauky Ukrainy «Pro vnesennia zmin do standartu vyshchoi osvity zi spetsialnosti «227 Terapiia ta reabilitatsiia» dlia pershoho (bakalavrskoho) rivnia vyshchoi osvity» vid 29 zhovtnia 2024 roku № 1541 [In Ukrainian].

9. Tymchenko A.A. (2017) Rol pedahohichnoi praktyky u formuvannia deontolohichnoi kompetentnosti maibutnikh pedahohiv. [The role of teaching practice in shaping the deontological competence of future teachers] *Molodyi vchenyi. Seriia «Pedahohichni nauky»*. 5 (45): 430-435. [In Ukrainian].

10. Borrelli B. (2011) Assessing, monitoring, and improving treatment accuracy in public health clinical trials [Assessing, monitoring, and improving treatment accuracy in public health clinical trials]. *J Public Health Dent*. 2011;71(s1):S52-S63 [In Ukrainian].

11. Proctor E, Silmere H, Raghavan R, (2011) Results of implementation research: Conceptual differences, measurement issues, and the research agenda [Results of implementation research: Conceptual differences, measurement issues, and the research agenda]. *Adm Policy Ment Health*. 2011;38(2):65-76 [In Ukrainian].

12. Powers KE, das Nair R, Phillips J, Farrin A, Radford KA. (2023) Exploring the association between individual-level attributes and fidelity to a vocational rehabilitation intervention within a randomised controlled trial [Exploring the association between individual-level attributes and fidelity to a vocational rehabilitation intervention within a randomised controlled trial]. *Int J Environ Res Public Health*. 20(6):4694 [In Ukrainian].

13. Sandra L Willett, Andrea B Cunha, Lin-Ya Hsu, Regina T Harbourne, Stacey Dusing (2026) Intervention Fidelity: A Common Language for Clinicians and Researchers [Intervention Fidelity A Common Language for Clinicians and Researchers] Published by Oxford University Press on behalf of the American Physical Therapy Association 2026. 7-29 [In Ukrainian].

Дата першого надходження статті до видання: 27.02.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 15.04.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 29.05.2026